

ÖZGÜRLÜK, DEMOKRASİ VE BARIŞ İÇİN

ACİL ÇÖZÜM ÇAĞRISI

KÜRD MESELESİNDE SİYASAL, DEMOKRATİK VE BARIŞÇIL ÇÖZÜM;

HEMEN ŞİMDİ

Kürdistan Sosyalist Partisi olarak son birkaç ayda Kürdistan’da ve batıdaki kentlerde yüzlerce sivil toplum örgütü, meslek odası ve sendika temsilcisi, insan hakları savunucusu, iş insanı, belediye başkanı, basın çalışanı, aydın ve kanaat önderi, esnaf ve sokaktaki insanla görüştük. Kürdistan ve Türkiye’deki temel sorunları; ekonomiden siyasete, şiddetten inkar politikalarına, sağlık ve eğitimden sınır ticaretine, çarpık kentsel yapılaşmadan kayyum uygulamalarına değin can yakan konuları karşılıklı konuştuk, görüş alışverişinde bulunduk, sorunlara ilişkin çözüm önerilerini dinledik.

Yaşanan mevcut sorunlardan toplumun bütün kesimlerinin kan ağladığını, siyasal baskının, hukuksuzluğun ve keyfi uygulamaların çekilmez bir noktaya vardığını, özellikle de açlık ve yoksulluğun görülmemiş boyutlara ulaştığını yakından gözlemledik.

Etkisi giderek artan çoklu krizin yol açtığı boğucu ortam insanların belini bükmüş, onları nefes alamaz duruma getirmiştir. Buna karşın halkımızın çoğunluğu geleceğe, özgür yarınlara olan umudunu büyük ölçüde korumakta, gücümüzü birleştirecek bu karanlık günleri alnımızın aklıyla aşacağımıza olan güçlü inancını canlı tutmaktadır.

Söz konusu görüşme, diyalog ve etkileşim sürecinin ardından, toplumun beklentilerini de yansıtan aşağıdaki tespit ve çözüm önerilerimizi, halklarımızın kritik günlerden geçtiği şu dönemde, kamuoyu ile paylaşmayı siyasi ve tarihi sorumluluk olarak kabul ediyoruz.

KRİZ TOPYEKÛN VE DERİN

Türkiye’nin tekçi, otoriter ve anti demokratik kuruluş felsefesinden kaynaklı ekonomik, siyasal ve toplumsal krizler yumağı, son birkaç yılda hiç olmadığı kadar derinleşmiş ve karmaşık bir nitelik kazanmıştır.

Türkiye’de siyasal iktidar demokratik kazanımları, hukukun üstünlüğünü ve yasallık ilkesini ortadan kaldırarak kontrolsüz bir biçimde keyfi yönetim ve otoriter bir baskı rejimi yönünde tam gaz ilerlemektedir.

Demokratik sistemin denge ve denetleme mekanizmaları askıya alınarak iktidarın bütün gücü ve yetkisi tek elde, hiç bir kontrol ve denetime açık olmayan tek bir kişide toplanmıştır.

Söz konusu keyfi ve otoriter yönetimi eleştiren basın yoğun bir sansür altına alınmış, muhalefetin hareket alanı daraltılmış, düşünce ve ifade özgürlüğü kullanılamaz hale gelmiştir.

Yargı, adaleti dağıtmak yerine muhalefeti susturan ve hukuksuzluk üreten bir aygıt dönüşmüştür.

Kayyum uygulamaları ile halkın iradesi yok edilmiş, binlerce siyasetçi, aydın ve yazar içeri alınmış, kamuda çalışan yüzbinlerce insan KHK’lerle işten atılarak büyük mağduriyetlere uğratılmıştır.

İktidarın izlediği gerilim ve kutuplaştırma siyaseti nedeniyle muhaliflere yönelik linç girişimleri artmış, batı illerinde Kürtlere dönük toplu katliamların zemini hazırlanmıştır.

İçerde artan antidemokratik ve hukuka aykırı uygulamalar ile dışarda izlenen saldırgan politikalar nedeniyle Türkiye dünyadan hızla izole olmakta ve yalnızlığa sürüklenmektedir.

Son dönemde daha da derinleşen ekonomik sorunlar, artan enflasyon ve kontrolden çıkan zamlar toplumu derin bir yoksulluk ve yokluğun içine itmiştir.

Bütün bu sorunlar yığını toplumu cinnet noktasına getirmiştir. Bu kaotik tablonun sonucu olarak her gün kadınlar katledilmekte, gençler ve okumuş insanlar can havliyle yurtdışına kaçmakta, gelecek umudunu yitiren insanların sayıları artmaktadır.

Kürdistan Sosyalist Partisi, Türkiye’de yaşanmakta olan çoklu krizin temel nedeninin Kürt meselesinin çözümsüz kalmasından kaynaklandığının altını çizmektedir.

Kürt meselesinde izlenen inkar ve şiddet anlayışı, Türkiye’deki mevcut sorunların katlanarak topyekûn bir krize dönüşmesine yol açmaktadır.

O halde Kürt meselesinin çözümü daha fazla ertelenemez.

Daha büyük bir insani sorun ve siyasi yıkım yaşanmadan çözüme hemen şimdi başlanmalıdır.

KÜRT MESELESİNDE EŞİTLİKÇİ VE BARIŞÇIL ÇÖZÜM

Öncelikle, Kürt meselesinin koca bir halkın en temel ulusal ve insani haklarının gasp edilmesinden kaynaklanan bir mesele olduğunu belirtelim. Kürtler çok eski bir tarihe, zengin bir dil ve kültüre, kesintisiz bir mücadele iradesine sahip bir millettir ve bin yıllardır ülkeleri Kürdistan’da yaşamaktadır.

Kürt milletinin de her millet gibi kendi ülkesinde özgür ve onurlu bir şekilde yaşama hakkı vardır.

Kürt halkının ulusal ve insani haklarının gaspı tarihi bir haksızlıktır. Kürtlerin hak ve özgürlük taleplerinin inkar ve şiddetle bastırılmasının yol açtığı insani, siyasi ve ekonomik kayıpları kestirmek oldukça zordur.

Kürt meselesinin şiddet yöntemleriyle bastırılması sadece Kürtler bakımından değil, Türkiye toplumu açısından da yıkıcı sonuçlar üretmiştir. Türkiye’nin can yakıcı sorunlarının çoğunun temelinde Kürt meselesinin çözümsüz bırakılması yatmaktadır.

Kürt halkı özgürlüğüne kavuşmadan Türkiye’de demokrasinin, hukukun üstünlüğüne dayalı bir anlayışın, insanca ve onurlu bir yaşamın inşa edilemeyeceği yüz yıllık deneyimlerle sabittir.

Başka bir ifade ile Kürt meselesinin eşitlikçi çözümü ile Türkiye’de demokrasiyi inşa süreci önemli oranda birbirine bağlanmıştır.

O halde, hem Kürt halkına karşı yüzyıllık süre giden tarihi haksızlığın son bulması hem de Türkiye’de demokrasi, barış ve refahın sağlanması için Kürt meselesinin eşitlikçi ve barışçıl çözümü yakıcı bir hal almıştır.

Bu konuda atılacak adımlar çok açık ve nettir.

Kürt kimliği ve Kürdistan gerçeği tanınmalı ve anayasal güvenceye kavuşturulmalıdır.

Kürt dili resmi dil statüsü kazanmalı, Kürdistan'da eğitim dili olarak kabul edilmelidir.

Kürt ve Kürdistan ismiyle her türlü örgütlenme ve faaliyet serbest kılınmalıdır.

Kürdistan'da ismi değiştirilen tüm yerleşim birimlerinin, coğrafik ve tarihi yerlerin Kürtçe isimleri iade edilmelidir.

Mezarları yok edilen tarihi Kürt şahsiyetlerin mezarlarının yerleri açıklanmalı, geçmişte Kürt halkına yapılan mezalimden dolayı özür dilenmelidir.

Kürt sorununun çözümü için uygun bir zeminin oluşması bakımından Kürdistan'da sürüp giden askeri operasyon ve yığınaklar son bulmalı, siyasi tutuklular serbest bırakılmalı, Kürdistanlı partilere dönük açılan kapatma davaları sonlandırılmalıdır.

Kürdistan Sosyalist Partisi, Türkiye'nin Irak, Suriye ve İran'da yaşayan Kürtlere karşı izlediği hasmane tutumdan vazgeçerek onlarla dostça ilişkiler geliştirmesinin, Türkiye'de Kürt meselesinin demokratik ve barışçıl çözümü bakımından önemle altını çizmektedir.

DEMOKRATİK VE ÇOĞULCU ANAYASA

Son dönemde Türkiye'de hükümet sistemine ilişkin yaşanan tartışmalar gündemde önemli bir yer işgal etmektedir. Hükümet sistemi tartışmaları bağlamda ayrıca yeni bir anayasa konusu gündeme gelmektedir.

Elbette, son anayasa değişikliğiyle getirilen mevcut cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ve yol açtığı sorunlar tartışılmalıdır. Ancak Kürdistan Sosyalist Partisi, esas olarak Türkiye'deki yüz yıllık sistemin tekçi, otoriter ve militarist zihniyetinin tartışma odağına yerleştirilmesinden yanadır.

1924 anayasası Kürt halkının varlığının inkarına dayalı, tekçi ve otoriter bir anlayışla yapılmış, 1961 ve 1980 askeri darbeleriyle anayasanın söz konusu tekçi ve anti demokratik niteliği daha da katmerli bir yapıya kavuşmuştur.

Bugün asıl tartışılması gereken temel sorun Türkiye'deki mevcut rejimin dayandığı tekçi ve otoriter zihniyet sorunudur.

Bu çerçevede, mevcut sorunlar yumağını çözmek için, işe yeni bir anayasa yapımından başlanmalıdır.

Yapılacak yeni bir anayasa öncelikle özgürlükçü ve demokratik bir anlayışla yapılmalı. Yeni anayasa yapımında demokrasinin ve hukukun temel ilkeleri esas alınmalı, yapılacak yeni anayasa değiştirilemez maddeler içermemeli, Türkiye toplumunun çoğulcu yapısını tanımalıdır.

Düşünce ve ifade özgürlüğü yapılacak yeni anayasanın nirengi noktası olmalıdır. Güçlü denge ve denetleme mekanizmalarıyla iktidarın kişiselleşmesi ve otoriterleşmesine fırsat verilmemeli.

Daha da önemlisi yapılacak yeni anayasa Türkiye'nin çok uluslu, çok kültürlü, çok dilli ve çok din ve inançlı yapısına uygun olarak ademi merkezîyetçi ve federal bir yönetim modelini esas almalıdır. Böyle bir anayasa Kürt milletinin ulusal varlığını tanıırken, aynı zamanda Türkiye'de yaşayan bütün etnik ve dini azınlıkların varlığını ve haklarını garanti altına almalıdır. Türkiye için hükümet biçimlerinden (başkanlık, yarı başkanlık ve parlamenter sistemden) hangisinin uygun olabileceğine bu bağlamda karar verilmelidir.

Yeni bir anayasa kadar önemli olan diğerk bir konu anayasanın yapım sürecidir.

Bunun için yapılacak ilk iş, mevcut kutuplaştırıcı dil ve anlayışı hızla terk etmek ve siyasi ortamın normalleşmesi için gerekli adımları atmaktır. Bu kapsamda eksiksiz bir düşünce ve ifade ortamının sağlanması önemlidir. Bütün toplumsal kesimler arasında çok yönlü ve yoğun bir diyalog ve etkileşim zemini yaratılmalıdır.

Böyle bir ortamda, toplumun bütün kesimlerinin etkileşimi ve uzlaşmasıyla yapılacak yeni bir anayasa, temel sorunlara çözüm sağlayan bir toplumsal sözleşme niteliği kazanabilir.

EKONOMİDE ADALET VE ONURLU YAŞAM

Türkiye’de son dönemde kontrolden çıkan ekonomik kriz, Kürt meselesinde izlenen güvenlikçi politikalarından ayrılamaz. Kaynakların savaş ve çatışmalara aktarıldığı, halktan toplanan vergilerin silahlanmaya harcandığı, hukukun askıya alındığı, yatırım için asgari güven ortamının yok edildiği bir ülkede ekonominin düze çıkması mümkün değil. Böyle bir tablo içinde oluşan işsizlik, pahalılık, yoksulluk ve açlık sarmalının bir girdap gibi toplumu aşağılara çekmesi kaçınılmazdır. Tıpkı şimdi Türkiye’de olduğu gibi...

Türkiye’de ekonominin aslan payını bir avuç tekelleri kontrol ederken, on milyonlarca insan yoksulluk sınırı altında, insanlık dışı koşullarda yaşam mücadelesi sürdürmektedir. Toplumun geniş çoğunluğu bakımından insanca ve onurlu yaşam standartları ortadan kalkmaktadır.

Türkiye’de yaşanan ekonomik kriz olağan ve kaçınılmaz bir durum değil, izlenen çağdışı ve çatışmacı siyasetin bir sonucudur.

Bunun için içeride ve dışarda sürdürülen şiddet ve saldırgan politikalara son verilmeli, ülkenin kaynakları katma değer sağlayan, iş, aş, eğitim ve sağlık gibi esaslı yatırımlara aktarılmalı; halkın ve çalışanların ekonomik kaynakların yönetimine katılmasına imkan veren bir ekonomik yaklaşım geliştirilmelidir.

Toplumun bütün kesimleri için insan onuruna yakışır yaşam koşulları oluşturmak, eğitim, sağlık, barınma ve sosyal güvenlik olanaklarından herkesin eşit bir biçimde yararlanmasını sağlamak sosyal devlet ilkesinin gereğidir. Yoksulluk ve işsizliği giderici politikalar geliştirmek, kadınlar, gençler, yaşlılar ve engellilerin eşitsizliklerini ortadan kaldıran önlemler almak sosyal devletin asli görevidir.

Emeklilerin yaşam koşullarının düzeltilmesi, çiftçilerin borçlarının silinmesi, pandemi sürecinden sonra daha çok mağdur olan esnafın desteklenmesi konusunda acil adımlar atılmalıdır. Çalışanların sendikal ve örgütlenme, toplu sözleşme ve grev hakkı, evrensel normlara uygun olarak güvene altına alınmalıdır.

ADİL VE BAĞIMSIZ YARGI

Türkiye’de tekçi devlet anlayışına göre şekillenen yargı son dönemde tümüyle iktidarın güdümüne girmiştir. Yargı kurumu siyaseti dizayn etmeye ve muhalefeti kontrol altına almaya dönük bir aygıt dönüşmüştür.

Yargının işleyişinde iktidarın ve siyasetin yönlendirmeleri değil, hukukun temel ilkeleri, temel insan hak ve özgürlükleri ve bunlara ilişkin uluslararası belgeler esas alınmalıdır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), Avrupa İşkenceyi Önleme ve İzleme Komitesi (CPT) ve ilgili uluslararası kurumların hak ihlalleri, cezaevlerindeki hukuk dışı koşullar ve

benzerlerine ilişkin karar ve tavsiyelerine uyulması, daha fazla mağduriyetin yaşanmaması için önemlidir.

KADINLARA GÜVELİK VE EŞİTLİK

Her gün kadınların öldürüldüğü, yüzlencesinin şiddete uğradığı Türkiye’de, kadınların can güvenliğinin sağlanması, kadınlar için eşit ve özgür bir yaşam güvencesinin oluşturulması için hızlı adımlar atılmalıdır.

Kadınların ekonomiden siyasete, toplumsal hayatın bütün alanlarına etkin, eşit ve özgür katılımı için köklü ve kalıcı önlemler alınmalıdır.

İstanbul Sözleşmesi yeniden işlerlik kazanmalı, toplumsal cinsiyet eşitliği önündeki her türlü siyasi, idari, ekonomik ve kültürel engeller ortadan kaldırılmalıdır.

BARIŞÇIL DIŞ POLİTİKA

Mevcut iktidarın içerde izlediği otoriter politika ile dışarda sergilediği saldırgan ve yayılcı siyaset birbirini besleyerek tırmandırmaktadır. Türkiye’nin bölgesel ölçekte izlediği Kürt karşıtlığı politikası, onu içerde ve dışarda daha derin açmazlarla karşı karşıya getirmektedir. Son yıllarda ABD, AB ve diğer ülkelerle yaşadığı gerilim esas itibarıyla Türkiye’nin Kürt karşıtı politikasından kaynaklanmaktadır.

Türkiye bölgede Kürt karşıtlığını terk etmeli, komşu ülkelerin içişlerine müdahale etmekten vazgeçmeli, Avrupa Birliği ile ilişkilerini yeniden yoluna koymalıdır.

Dış politikada yumuşama ve karşılıklı çıkarlara dayalı bir anlayış; özel olarak da bölge ülkelerindeki Kürtlerle karşılıklı saygıya dayalı bir diyalog biçimi bölgesel barış ve istikrara hizmet edeceği gibi, Türkiye’nin kendi içindeki sorunlara çözüm bulmasını da kolaylaştıracaktır.

BİRLİKTE DEĞİŞTİREBİLİRİZ

Gelinen aşamada Kürt meselesinin çözümsüzlüğü ile Türkiye’de demokrasi yokluğu önemli oranda iç içe geçen sorunlar haline gelmiştir. Kürt meselesinin inkar ve şiddetle bastırılması Türkiye’de demokrasinin zeminini tahrip ederken, demokrasinin yokluğu Kürt sorununun çözümünü daha da zora sokmuştur.

Bu tespitten hareketle Kürdistan Sosyalist Partisi, ikili bir ittifak siyasetini öngörmektir; Kürt halkının özgürlüğünü hedefleyen Ulusal Demokratik İttifak ile Türkiye’de demokrasi ve barışın inşasını merkezine koyan Demokrasi İttifakı.

Kürdistan Sosyalist Partisi, Kürt halkının özgürlüğünden yana bütün ulusal demokratik güçlerle en geniş kapsamlı bir Ulusal Demokratik İttifak’ın inşasını siyasi hedeflerinin odağına koymuştur. Ulusal özgürlük programı etrafında bir Kürt ittifakının inşası şimdi her zamankinden yakıcılık kazanmıştır.

Kürdistan Sosyalist Partisi uzun bir zamandan beri bu yönde yürüttüğü çalışmayı, benzer hedeflere sahip Kürt siyasal aktörlerle olgunlaştırıp geliştirmeye hız vermiş durumdadır. Ulusal Demokratik Kürt İttifakı, Kürt halkı bakımından özgürlüğün yegane garantisidir.

Türkiye’de demokrasiden yana köklü bir değişim ise Kürt halkının özgürlük mücadelesini büyük ölçüde kolaylaştıracaktır.

Bunun için Türkiye ölçeğinde demokrasi ve değişimden yana bütün güçleri kapsayan bir Demokrasi İttifakı'nın inşası son derece önem kazanmaktadır.

Türkiye'de yüzyıllık bir geçmişe sahip şoven, militarist ve otoriter düzeni değiştirip dönüştürmek ancak kapsamlı ve radikal bir demokrasi perspektifine sahip bir ittifak ile mümkündür.

Kürdistan Sosyalist Partisi, tarihsel misyonu gereği Kürt halkının özgürlüğü için yola çıkmış bir partidir. Bununla birlikte Türkiye'de demokratik, özgürlükçü ve federal bir sistemin kurulması için üzerine düşen her sorumluluğu yerine getirmeye hazırdır.